

เกษตรนำรู้

ถั่วหรั่งอายุสั้น

จิระ สุวรรณประเสริฐ / ศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา

ถั่วหรั่ง หรือที่เรียกตามภาษายาวีว่า “กาแจโป” เป็นพืชที่มีการปลูกกันเฉพาะพื้นที่ภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงมา จนถึงนราธิวาส ถั่วหรั่งเป็นพืชที่พิเศษมากชนิดหนึ่งเนื่องจากมีองค์ประกอบของสารอาหารในเมล็ดที่ใช้บริโภคอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมต่อความต้องการของร่างกายมนุษย์ เป็นพืชที่ปลูกง่ายและสามารถให้ผลผลิตได้สูง แม้ในสภาพดินทรายจัดที่พืชตระกูลถั่วชนิดอื่นไม่สามารถให้ผลผลิตได้ จึงเป็นที่นิยมของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น แถบชายทะเลของอำเภอปะนาเระ และอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เดิมถั่วหรั่งที่เกษตรกรปลูกกันอยู่มีเฉพาะพันธุ์พื้นเมืองเพียงพันธุ์เดียว โดยปลูกสืบต่อกันมาเรื่อย ๆ พันธุ์พื้นเมืองเป็นพันธุ์ที่มีอายุยาวประมาณ 150 วัน (5 เดือน) ทำให้เกษตรกรต้องเสียเวลารอคอยผลผลิตยาวนาน ซึ่งก็หมายถึงการเสี่ยงต่อสภาพดินฟ้าอากาศที่แปรปรวนอยู่นาน รวมทั้งเปิดโอกาสให้วัชพืชขึ้นแข่งกันได้ยาวนานเช่นเดียวกัน ต่อมาศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลาได้ขอรับรองพันธุ์ถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา 1 เมื่อปี พ.ศ. 2541 ซึ่งก็เป็นเวลา 10 ปีมาแล้ว แต่กว่าจะได้เป็นพันธุ์รับรองก็มีการศึกษาวิจัยอยู่เป็นเวลาเกือบ 10 ปีเช่นกัน ถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา 1 คือ พันธุ์เมล็ดสีแดงที่พบเห็นได้ทั่วไปในท้องตลาด ปัจจุบันพันธุ์นี้มีอายุเก็บเกี่ยวที่สั้นลงเหลือประมาณ 120 วัน (4 เดือน) ให้ผลผลิตสูง ติดเมล็ดเป็น

กระจุกง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ซึ่งแม้ว่าถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา 1 จะมีอายุเก็บเกี่ยวสั้นลงกว่าพันธุ์ดั้งเดิมถึง 1 เดือน แต่ก็ยังเป็นเวลายาวนานพอสมควร การพยายามผสมพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์จากพันธุ์กรรมถั่วหรั่งที่มีการรวบรวมไว้ที่ประเทศไนจีเรียในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่ามีถั่วหรั่งอยู่ 2 สายพันธุ์ที่เป็นความหวังว่าจะได้พันธุ์ที่มีลักษณะสีฝัก

ตรงตามความนิยมของผู้บริโภคและมีอายุสั้นกว่าพันธุ์สงขลา 1 อย่างชัดเจน คือพันธุ์ TVsu 86 และ TVsu 89 โดย 2 พันธุ์นี้มีอายุเก็บเกี่ยวเพียง 85 วัน หรือเพียง 3 เดือนเท่านั้น ถั่วหรั่งอายุสั้นจึงเป็นถั่วหรั่งที่สามารถเจริญเติบโตผลิดอกออกผลให้เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในเวลาอันรวดเร็วกว่าพันธุ์อื่นโดยทั่วไป หากใช้ถั่วหรั่งที่ต้องตายก่อนวัยอันสมควรแต่อย่างใด แต่นั่นก็ได้หมายความว่า ณ วันนี้จะสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพันธุ์ใหม่

ดังกล่าวได้เลยยังจะต้องผ่านขั้นตอนการทดสอบในแปลงเกษตรกรหลายๆ พื้นที่ระหว่างปี 2551 ถึง 2553 เพื่อให้แน่ใจได้ว่าไม่ว่าจะปลูกที่แหล่งปลูกไหนๆ ก็จะเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตได้ดีในระยะเวลาอันสั้น ไม่ทำให้เกษตรกรต้องผิดหวังซอกซ้ออย่างแน่นอนและกรรมวิธีในการปลูกที่ใช้ระยะแคบเข้าจะช่วยให้ได้ผลผลิตต่อไร่ในการปลูกแต่ละครั้งใกล้เคียงกับพันธุ์สงขลา 1 ที่มีเวลาสะสมอาหารและสร้างผลผลิตที่ยาวนานกว่า เพราะนอกจากจะอายุสั้นแล้ว ถั่วหรั่ง 2 พันธุ์นี้มีทรงพุ่มขนาดเล็ก การปลูกจึงต้องลดระยะปลูกลงเหลือเป็นระหว่างแถว 50 ซม. ระหว่างหลุม 25 ซม. ปลูกโดยหยอด 1 เมล็ด และ 2 เมล็ดสลับกันไป ในปี 2551 นี้ การทดสอบการให้ผลผลิตได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง สงขลา และให้เกษตรกรไปทดลองปลูกที่อำเภอสายบุรี รวมทั้งสิ้น 5 แปลง ดังนั้นในปี 2552 น่าจะพอมีเมล็ดพันธุ์เพียงพอสำหรับให้ผู้สนใจทดลองด้วยตนเองนำไปปลูกนอกเหนือจากสถานที่ที่ได้กำหนดไว้แล้วในแผนการ

ระบบการปลูกพืชได้สะดวกยิ่งขึ้นและมากขึ้นในช่วงฤดูฝนที่มีเวลาจำกัด ช่วงฤดูผลผลิตออกสู่ตลาดก็จะกว้างขึ้น ซึ่งเป็นผลดีทั้งต่อเกษตรกรผู้ปลูกและประชาชนผู้บริโภค แต่กว่าจะถึงวันนั้น พันธุ์ถั่วหรั่งที่อายุสั้นกว่าพันธุ์พื้นเมือง 1 เดือนในปัจจุบันคือ พันธุ์สงขลา 1 ก็มีพร้อมให้บริการเกษตรกรอยู่แล้วที่ศูนย์วิจัย-พืชไร่สงขลา ซึ่งตั้งอยู่ที่หลักกิโลเมตรที่ 19 ถนนระหว่างหาดใหญ่ รัตภูมิสายเก่า (ถนนเพชรเกษม) ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หากติดต่อทางไปรษณีย์ ให้ระบุ ตู้ ปณ.80 ด้วยจะรวดเร็วกว่า โดยรหัสไปรษณีย์คือ 90110 หรือติดต่อทางโทรศัพท์ได้ที่เบอร์ 074 - 398201

ดำเนินงาน ทั้ง 2 พันธุ์นี้ ที่มีลักษณะสีเมล็ดแตกต่างกันไปจากพันธุ์เดิมซึ่งจะไม่ทำให้เกษตรกรเกิดความสับสนเรื่องเมล็ดพันธุ์

การที่มีถั่วหรั่งอายุเก็บเกี่ยวเพียง 85 วัน ย่อมจะส่งผลดีหลายประการคือ ลดเวลารอคอย ลดความเสี่ยงจากดินฟ้าอากาศที่แปรปรวนอยู่เสมอ ซึ่งมีผลต่อความเสี่ยงจากโรคและแมลงศัตรูพืชควบคู่กันไปด้วย และที่สำคัญมากประการหนึ่งก็คือ สามารถหมุนเวียนหรือจัด

